

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

4. Remuneratio paupertatis beneficæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68709)

----- ð vitæ tuta facultas
 Pauperis, angustique laris! ð munera nondum
 Intellecta deum! quibus hoc contingere templis,
 Aut potuit muris, nullo trepidare tumultu,
 Cæsarea pulsante manu?

Et Petrarca lib. 1. de remediis utriusque fortunæ. Paupertas mihi
 gravis est, imò tu gravior paupertati. Non in paupertate vitium est, sed
 in paupere. Illa expedita est, hilaris, tuta; tu illam opinione gravem
 reddis.

IV. (d) Apparuit in his conjugibus liberalis paupertas. Primò
 receperunt humanissimè in tugurium suum hospites, ubique exclusos. 2.
 Apparaverunt cænulam juxta fortunulas suas, ne unico quidem anseri
 parvuri. 3. Bonos super omnia addiderunt vultus, & mira comitate pau-
 pertinam mensulam condiebant. Verissimè sapientissimus & opulentissi-
 mus regum. Prov. 15. *Melius est, vocari ad olera cum charitate, quàm ad*
vitulum saginatum cum odio. Hospitalitatis enim virtus non tam in splen-
 dore epularum, quàm in animi benevolentia, & officiosa charitate confi-
 sit. Hinc Siracides c. 35. *In omni dato hilarem fac vultum tuum.* Et
 Tobias senior hoc juniore præceptum dedit cap. 4. *Si multum tibi fuerit,*
abundanter tribue: Si exiguum tibi fuerit, etiam exiguum libenter imper-
viri stude. Fecerunt hoc Philemon & Baucis. Hic ruborem ducant illi,
 qui in Deos ipsos sordidi sunt, quibus offerunt facem & vappam, ipsi flo-
 rem vini bibunt. Barbari in novo orbe inveniuntur, qui detritos calceos
Montium & Viarum diis dedicant, ut prosperum iter obtineant. Sic qui-
 dam eius rei, quàm fortè inveniret, dimidium vovit. Reperit in via sac-
 culum nucibus plenum; nucleos ipse voravit, putamina ad statuam Mer-
 curii projecit. Alexandro Magnò etiamnum puero sine parsimonia thura
 ingerenti aris, pædagogus Leonides dixerat, ut illo modo, cum devicisset
 odoriferas regiones, supplicaret. At ille Arabia potitus, thure onustam
 navim misit, exhortatus, ut largè deos adoraret.

V. (e) Sed jam huius in paupere censu beneficentiæ præmium vi-
 deamus; nam Superi non tam ad operis magnitudinem, quàm animi
 promptitudinem attendunt. Bonam, inquit S. Augustinus in Psal. 105.
 Deus voluntatem coronat, quando non invenit facultatem. Et teste D.
 Bernardo, tantum mereris, quantum vis; bona crescente voluntate, pa-
 riter crescit & meritum. Sicut crevit pauperibus his conjugibus. Nam
 1. communi aquarum inundantium cladi soli ex omnibus subtracti sunt.

I i 3

2. Ipsorum

(d) Paupertas liberalis. (e) Remuneratio paupertatis benefica.

2. Ipsorum casa mutata est in amplissimum templum. 3. Sacerdotes templi sunt à diis ipsis consecrati & constituti. 4. Perpetuum remuneratæ pietatis monumentum illi ipsi fuerunt, dum in arbores conversi, virorem immortalem induerunt, donisque & muneribus, tanquam latentes in ligno dii, affecti fuere. 5. Ex ilicè seu quercu plectebatur olim Corona civica; quæ dabatur ei, qui in bello servârat civem. Quidni deberetur ea Philemoni, qui deos ipsos ubique rejectos & spretos, hospitio servavit. Tilia cariem non patitur; Baucidis manus, quæ diis hospitibus serviebant, putrescere non debuerunt. Hic locum habet illud Prov. 12. *Juxta opera manuum suarum retribuetur ei.* 6. Quercus & tilia, uti constat, altissimas radices agunt: tantoque sublimius extollunt ramos, quanto profundius demittunt in terram fibras. Hoc Philemon & Baucis meruit; utrumque ex humili sorte virtus extulit, nubibus inferuit, diis parem:

----- manetque pii nunquam non gloria facti.

VI. (f) De concordia conjugali quid dicam? Etiam mortui non potuere mori, quia dum vivebant, rixari nequiere. De hoc argumento alibi dictum. Hic sufficiat id unum adjecisse, conjugalis vinculum conjunctionis expressum emblemate eleganti per flores in corollam ligatos; adde lemma: *Quò nexus arctior, hoc jucundior.* Maritalis nodus foederis stringit & arcet; animi namque conjugum mutua charitate devincti perumpi nequeunt livore, malevolentia, suspitione, perturbatione; *resistunt ligata.* Philemon & Baucis, jam arbores, facti, ventis quidem concutiebantur, non tamen dejiciebantur: *Vicerunt cedendo.* Maritum considerans uxor, sibi dicat: *cede majori.* Ille vicissim sibi occinat: *parce minori.*

VII. (g) Inhospitatis animi pœnas si non alio loco attigissemus, posset hoc argumentum pluribus hic tractari argumentis. Ne longius excurramus, satis erit unum, sed rarius, huius rei documentum huc apponere, Sophronius, seu Moschus, in prato spiritali memorat c. 167. de quodam anachoreta, viro sanctitatis eximia. Pastoritiam is prius degebat vitam, & acribus molossis, tam ipse, quam pastores ceteri gregem solitariis in locis à prædonum & ferarum incurfu defendebant. Fortè peregrinus in eam viciniam delatus, orabat hospitium. Nil impetravit. Igitur sub dio pernoctare coactus, à canibus invaditur & discerpitur. Innotuit ea cædes homini aliquanto post tempore, tum inter anachoretas agenti. Subit animum magna criminis pœnitudo; ideoque supplex rogat superos, ut eius duritiei veniam impertiant. Exinde discit è cælo, pœnas ipsum inhumanitatis per canes, tanquam per talionem, daturum.

Nec

(f) Conjugale vinculum. (g) Inhospitatis pœna.

Nec aliter evenit. Qui leones habuit innoxios & familiares inantro comites, canum expertus est iram. Fortè ruri ambulabat, cum molossi in eum irruentes, mordaciter dentes, quos ab hospite quondam non averterat, strinxerunt, & miserè dilaniarunt. Minatur Siracides c. 3. *Cor durum male habebit in novissimo.* Expertus hoc, de quo diximus, anachoreta, qui, postquam culpam eluit, supplicium tamen temporale non evasit. Idem experti sunt cives Philemonis & Baucidis, qui quòd saxa magis quàm homines fuerint in Divos, undis superobrutis, si non molliendi, certè sicut scopuli regendi erant.

SYMBOLUM XLVII.

Erisichtonis fames insaturabilis, eiusque filia in piscatorem, aliasque formas mutatio. *S. Metam.*
Famis & Invidia imago.

Ethicè.

1. Gravia famis mala, 2. Supplicium gulæ, fames est. 3. Impietas parentum redundat in liberos. 4. Malarum cupiditatum fames. 5. Invidiæ domus, & imago.

E*rifichon* Thessalus fuit, Deorum contemptor; qui nemus consecratum Cereri, ac in eo quercum sacrosanctam, in qua scilicet dea silvestris habitabat una de numero *Hamadryadum* (quæ cum arboribus, nascuntur & intereunt *ἀπὸ τῆ ἀμα, καὶ τῆς θεῶς*) succidit. Tanta impietas commovit omnes nemorum nymphas, ut supplicabundæ ad Cererem se reciperent, oratum, ne scelus hoc inultum pateretur. Audiit preces dea frugum, & Numinum irrisorem Erisichtonem, novo pœnæ genere, assidua videlicet fame cruciare decrevit. Fabulam oblectationis causâ *παροφθαλμῶς* ex Ovidio depingemus.

Erisichton ex Thessalia oriundus, Deos omnes despectum ibat, nec cuiquam sacrificare dignabatur: eò demum impietatis progressus, ut nemus Cereri sacrum ausus sit violare, & arbores vetusta religione Venerabiles cædere. Inter eas arbores Quercus erat, ramis latè diffusis, vittis & fertis, voti causa appensis, sacrosancta. Ad eam stirpem tam eximiam *Dryades* silvarum Deæ, solebant choreas instituere, & festis ludis honores Deæ frugum